

Przykładowy skrypt

Skrypt korzysta ze zmiennych środowiskowych, konstrukcji decyzyjnych oraz zaawansowanych funkcji shella do wykasowania wszystkich plików należących do aktualnego użytkownika i znajdujących się w katalogu /tmp. Operacja ta jest często przeprowadzana przez administratorów systemu, ponieważ pewne programy nie sprząają po sobie, a niektórzy użytkownicy lubią wykorzystywać katalog /tmp do przechowywania własnych danych. Specjalną funkcją skryptu, udostępnianą wyłącznie administratorom, jest możliwość uzupełnienia jego nazwy o nazwę użytkownika, którego pliki mają zostać wykasowane.

Skrypt czysctmp służy do usuwania z katalogu /tmp plików należących do aktualnego użytkownika (lub do użytkownika o nazwie podanej jako parametr przez administratora)

```
1. #!/bin/bash
2. #czysctemp
3. # skrypt usuwający z katalogu /tmp wszystkie pliki należące do aktualnego użytkownika
4. #wywołanie: czysctmp <uzytkownik>
5. #argument <uzytkownik> jest dostępny tylko dla administratora (root)
6.
7. # sprawdzamy, czy skrypt został uruchomiony przez roota
8. if [$LOGNAME = 'root']; then
9.     if [$1]; then
10.         NAZWA=$1
11.     else
12.         NAZWA=$LOGNAME
13.     fi
14. else
15.     if [$1]; then
16.         echo "Tylko administrator może kasować pliki należące do innych użytkowników."
17.         exit 1
18.     else
19.         NAZWA=$LOGNAME
20.     fi
21. fi
22. echo "Kasujemy pliki użytkownika "$NAZWA
23. echo "Wykonanie tej operacji może spowodować problemy, jeśli kasowane pliki"
24. echo "są wykorzystywane przez inne aplikacje."
25. echo -n "Czy chcesz skasować pliki? [t/N]"
26. read
27. if [$REPLY]; then
28.     if [$REPLY='t' -o $REPLY='T']; then
29.         echo "Potwierdziłeś chęć skasowania plików."
30.     else
31.         echo "Nie potwierdziłeś chęci skasowania plików."
32.         exit 0
33.     fi
34. else
35.     echo "Nic nie odpowiedziałeś."
36.     exit 0
37. fi
38. #co sprowadza nas do...
39. echo -n "Kasujemy pliki należące do użytkownika "$NAZWA" i umieszczone w katalogu
    /tmp...".
40. rm -f $(find /tmp -user $NAZWA)
41. echo "gotowe."
42. # koniec skryptu
```

Oto opis ciekawszych fragmentów skryptu:

- W linii 8 wprowadzamy polecenie if razem z wyrażeniem testowym oraz odwołujemy się do pierwszej zmiennej, która jest tak naprawdę jedną ze zmiennych środowiskowych zwracanych przez env i zawiera nazwę aktualnego użytkownika. Wyrażenie if umożliwia wykonanie wszystkich poleceń umieszczonych po then wtedy i tylko wtedy, gdy warunek

następujący po `if` jest spełniony (lub posiada wartość 1). W tym przypadku porównujemy wartość zmiennej `LOGNAME` oraz łańcuch `root`, aby określić, czy użytkownik, który uruchomił skrypt jest administratorem.

- W linii 9 ponownie korzystamy ze składni `if` do sprawdzenia, czy nazwę skryptu uzupełniono o argument w wierszu poleceń. Do argumentów wpisanych w wierszu poleceń odwołujemy się podając ich numer: `$1` to wartość pierwszego argumentu, `$2` drugiego i tak dalej. Jeśli potrzebny nam jest łańcuch złożony ze wszystkich argumentów, należy użyć zmiennej `$@`. Umieszczenie nazwy zmiennej w wyrażeniu testowym (po `if`) powoduje wykonanie poleceń wypisanych po `then` wtedy i tylko wtedy, gdy podana zmienna zawiera wartość (jest niepusta).
- W linii 10 przypisujemy wartość nowej zmiennej `NAZWA`. Należy zauważyć, że znak równości i wartość zmiennej nie są rozdzielone przez żaden odstęp. Jeśli przypisywana zmiennej wartość zawiera odstępy, należy ją wziąć całą w apostrofy.
- Linijki 8-21 służą do zweryfikowania poprawności podanych argumentów w następujący sposób:

```
jeśli użytkownik jest administratorem (początek wyrażenia if wówczas
jeśli wykryto argument (początek wyrażenia if)
    przypisz wartość tego argumentu zmiennej NAZWA
w przeciwnym wypadku
    przypisz zmiennej NAZWA wartość root
koniec wyrażenia if
w przeciwnym wypadku
    jeśli wykryto argument (początek wyrażenia if)
        poinformuj użytkownika o błędzie i zakończ
w przeciwnym wypadku
    przypisz zmiennej NAZWA nazwę aktualnego użytkownika
koniec wyrażenia if
koniec wyrażenia if
```

Należy pamiętać, że w przeciwieństwie do większości języków programowania, w shellu `bash` wyrażenia `if` kończy się wpisując `fi` (nie `endif` ani `end`).

- Linijki 22-24 ostrzegają użytkownika przed potencjalnie niepożądanymi skutkami przeprowadzanej operacji. Umieszczanie takiego ostrzeżenia w programach modyfikujących dane na dysku jest bardzo ważne; w przeciwnym wypadku można jako administrator systemu stać się adresatem listów, w których użytkownicy będą narzekać na utratę danych.
- Linijka 25 wyświetla znak gotowości, a opcja `-n` polecenia `echo` powoduje pozostawienie kursora w miejscu, w którym zakończono wyświetlanie tekstu, aby zasygnalizować, że program oczekuje na odpowiedź.
- Linijka 26 zawiera polecenie `read`. Powoduje ono wczytanie pojedynczego wiersza tekstu z klawiatury i umieszcza każde słowo w następujących po `read` zmiennych (w kolejności, w jakiej zostały one wypisane). Do ostatniej z podanych zmiennych zostaną wpisane wszystkie wyrazy, które nie zmieściły się w poprzednich. Jeśli nie podamy żadnych nazw zmiennych, wówczas cały tekst zostanie umieszczony w zmiennej `REPLY`.
- Linijki 28-38 sprawdzają co zawiera zmienna `REPLY` (jeśli nie zawiera nic, oznacza to, że użytkownik wcisnął po prostu `Enter`). Jeśli znajdziemy wartość, sprawdzamy, czy jest ona równa `"t"` (względnie `"T"`). Jest to jedyna sytuacja, w której skrypt skasuje pliki; wszystkie inne odpowiedzi spowodują natychmiastowe zakończenie jego działania (z jednoczesnym poinformowaniem użytkownika, dlaczego tak się stało).
- Linijka 40 stanowi punkt dojścia - uruchamia polecenie `rm -f` dla wszystkich plików, których właścicielem jest użytkownik o nazwie przechowywanej w zmiennej `NAZWA`. Na koniec wyświetlany jest jeszcze jeden komunikat Tym razem mówiący o zakończeniu kasowania plików. Należy zauważyć, że polecenie `find`, umieszczone w nawiasach po `$`, zostaje wykonane w pierwszej kolejności, a jego wynik przekazany do `rm -f`.